

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN
SINHGAD LAW COLLEGE (SLC), PUNE
AND
SAMAJBANDH NGO, PUNE

Made on Date 15th July 2019 ("Effective Date")

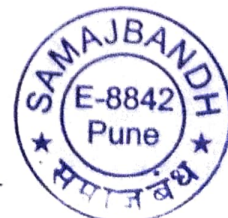
This *MEMORANDUM OF UNDERSTANDING (MOU)* is entered into and is effective as on the date of the Signatures.

SINHGAD LAW COLLEGE (SLC), PUNE and SAMAJBANDH NGO, PUNE shall be known collectively as "The Parties" and singularly as "A Party" or "The Party."

RECITALS

- *WHEREAS*, the Parties agree and understand that cordial relations exists between **SINHGAD LAW COLLEGE (SLC), PUNE and SAMAJBANDH NGO, PUNE**
- *WHEREAS*, the Parties have discussed mutual goals regarding social responsibility; and
- *WHEREAS*, the Parties agree to promote socialism through activities in the interest of the environment and the society.

NOW, THEREFORE, the Parties enter into this Memorandum of Understanding (MOU), in order to memorialize fundamental concepts regarding the Collaborations.

UNDERSTANDING OF THE PARTIES

In contemplation of establishment of collaborative Programs, the parties agree as follows:

Article I: Objectives

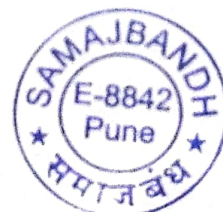
- A. To contribute further understanding and/or to promote collaboration between both the parties through mutual programs and/or activities in the social field.
- B. To enhance and/or develop personalities of the students and/or instigate a sense of nationalism amongst them and/or to make them aware of the social problems & develop inclination towards the solution/s.

Article II: Roles and Responsibilities of the Parties

- A. Both the parties commit themselves to identify concrete areas of social responsibility collaboration and to explore the means to achieve a successful collaboration.
- B. Each party can appoint representatives to manage and oversee the activities contemplated under MOU. The representative of Parties can meet as and when necessary to review progress and the implementation of activities related to areas of collaboration, define new ideas etc.

ARTICLE III: Understanding of the Parties

- A. The parties understand and agree that they are making a significant commitment to this collaborative effort. Accordingly, the parties agree to expand their best efforts on the design, implementation and successful continuation of the collaboration.
- B. The Parties understand and agree that this Memorandum of Understanding (MOU) will provide the foundations for more comprehensive agreement concerning the details of the Program.
- C. The parties understand and agree that to implement collaborative activities envisaged under the MOU, the representatives of the Parties shall meet or communicate with each other through any other mode of communication to

discuss terms of financial funding. Neither party shall have the power to bind other party without other party's consent. The financial agreement relating to each collaborative activity can change as per the requirements of the specific activity.

- D. The terms with respect to intellectual property, inventions and innovations (including trademark, service mark, copyright, patents, know-how and designs) will be negotiated on project-by-project basis in the specific project agreement and program of cooperation.
- E. Despite the statements and obligations expressed herein, this MOU is non-binding expression of current intentions of the Parties and neither parties will incur nor be bound to any legal obligations or expense hereunder to the other party.
- F. This MOU shall remain effective for ONE year from the date of execution. Thereafter it will be renewed automatically, unless either party notifies the other party in writing a desire to terminate with notice period of ONE Month.

Date: 15TH JULY, 2019

Place: Pune

IN WITNESS WHEREOF, the Parties have caused their fully authorized representatives to execute this Memorandum of Understanding.

For SINHGAD LAW COLLEGE (SLC), PUNE

For SAMAJBANDH NGO, PUNE

1. Witness

Signature.....

Name..... Asha A. Suradkel.

2. Witness

Signature.....

Name..... J. D. Ingole.

ता माहिती पुस्तिकेवर कोणाचाही कॉपीराइट लोकशिक्षणासाठी ना करू. ना लोटा तत्वावर पुस्तिका वापरण्यास समाजबंधूंची हरकत नाही. पुस्तिकेबद्दलचा आपला अभिप्राय व पुस्तिकेचा आपण केलेला उपयोग आपण आप्णास जडवणीने कळवल्यास फार आनंद होईल.

समाजबंधू ही २०१६ पासून महिला आरोग्य व मासिक पाळी या विषयावर काम करणारी सामाजिक संस्था असून महाराष्ट्रातील ग्रामिण व आदिवासी भागात काम करते. प्रामुख्याने किशोरवयीन मुली व महिलांना मासिक पाळीविषयी प्रबोधन करणारी 'आशा पेंड' निर्मिती व कणवडी पॅड बनवण्याचे प्रशिक्षण असे काम चालते.

समाजबंधू ही संस्था सविधानिक मूल्यांचा पुरस्कार करणारी, सत्यशोधक विचारांची, लोकसहभागानून चालणारी, सेवाभावी कार्यकर्त्यांचे विवेकी समाठन आहे.

समाजबंधूचे विविध कार्यक्रम, प्रबोधन सत्र आपण येथून पाहू शकता - Facebook, YouTube, Instagram, Twitter - Samajbandh
समाजबंधूला मदत करण्यासाठी, कामात सहभागी होण्यासाठी व समुपदेशन/प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित करण्यासाठी संपर्क

सचिन आशा सुभाष - ७७०९४८८२८६

Email : samajbandhndia@gmail.com

Website : www.samajbandh.org

मूल्य : १५/-

मासिक पाळीबद्दल शास्त्रशुद्ध माहिती व पाळीबद्दल शास्त्रीय दृष्टिकोन तयार करण्यासाठी पूरक

प-पाळीचा

किशोरी आरोग्य पुस्तिका

शर्वरी सुरेखा अरुण
सचिन आशा सुभाष

संकलना व निर्मिती समाजबंध

मु. पो. हेमडी, ता-पेण, जि-रायगड, पिन - ४०२१०७

संपर्क सचिन आशा सुभाष, मोबाईल - ७७०९४८८२८६

प्रकाशक साहित्यविश्व प्रकाशन, पुणे

विक्रम मालन आप्पासो फिदे, मोबाईल - ७७४३८८४३०७

प्रकाशन - सावित्रीबाई फुले जयंती, ३ जानेवारी २०२२

समाजबंद्याच्या कामाची दखल :

- अंत्योदय राष्ट्रीय अहवालात समावेश. उप-राष्ट्रपतींच्या हस्ते प्रकाशन
- अनेक आघाडीच्या माध्यमांतून वेळोवेळी कामाची दखल
- अमर हिंद मंडळाचा अमर ऊर्जा पुरस्कार २०२२ प्रदान

जोडो समाजबंद्या पण कसे ?

स्वतः पासून सुलवात :

मासिक पाळी विषयी कोणतीही अंधश्रद्धा, असुस्थता न पाळता पाळीच्या दिवसात आपल्या जवळच्या महिलांना सकस आहार, पुरेसा आराम, सन्मान्य वागणून मिळेल आणि स्वच्छता राखली जाईल याची काळजी घ्या.

बहुमूल्य वेळेचे दान :

विविध उपक्रमांमध्ये कार्यकर्ता, social media campaigner, संवादक, प्रशिक्षक म्हणून सहभागी व्हा. तसेच जुने कपडे संकलन व प्रबोधन सत्रांचे आयोजन यासाठी पुढाकार घ्या.

आर्थिक सहकार्य :

समाजबंद ही पूर्णतः लोकवर्गणीतून चालणारी चळवळ आहे. आपणास शक्य ती रक्कम या कामासाठी एकदा/ दरमहा द्या जेणेकरून हे काम असेच अविरत चालू राहील.
570/- एका महिलेला वर्षभराचे आशा पॅड किट (प्रति महिना 200 किटची गरज)
1000/- 'प-पाळीचा' 100 पुस्तिकांचा छपाई खर्च
6000/- आशा पॅड बनवणाऱ्या एका महिलेचे मानधन (एकूण 15 महिला कार्यरत)
11,000/- एका महिलेचे शिलाई साहित्य

देणगी देण्यासाठी Account Details:

State Bank Of India, Dhanori Branch
Acc Name: Samajbandh
Acc No: 40344877710
Acc type: Current account
IFSC- SBIN0061474

देणगी दिल्यानंतर कृपया 7709488286 यावर आठवणीने कळवावे.

स्थापना 2016

Reg. No. E-8842/Pune

मासिक पाळीस पूरक समाज निर्मितीसाठी कटिबद्ध

पुणे प्रकल्प : 'सावित्री-फातिमा मंच', बालाजी नगर चौधी गल्ली, घोरपडी गाव, पुणे ४११००१.

रायगड प्रकल्प : अंत्योदय प्रकल्प, मु.पो.हेमडी, खोपोली-अलिबाग रोडवर, ता- पेण जिल्हा- रायगड ४०२१०७.

यासोबतच गडचिरोली, चंद्रपूर, सोलापूर, नाशिक, जळगाव, मुंबई, बुलडाणा सह एकूण २२ जिल्ह्यात कार्यरत.

संपर्क क्रमांक: 7709488286

www.samajbandh.org

E-mail: samajbandhindia@gmail.com

@Samajbandh

समाजबंध काय आहे?

समाजबंध ही संविधानिक विचारांवर चालणारी सामाजिक संस्था असून २०१६ पासून महाराष्ट्रात प्रामुख्याने आदिवासी व ग्रामीण भागात मासिक पाळी या विषयावर काम करते. 'समाजात मासिक पाळी ही एक नैसर्गिक प्रक्रिया मानली जावी. सर्व स्त्रिया पुरेशी विश्रांती, पोषक आहार घेण्यास आणि मासिक पाळीमध्ये स्वच्छता राखण्यास सक्षम आहेत असा समाज घडवणे.' या ध्याने आम्ही काम करतो. संस्थापक सचिनच्या आईला मासिक पाळीविषयीच्या अज्ञानातून सतत होणाऱ्या जंतूसंसर्गामुळे गर्भशय काढावे लागले. हे दुष्परिणाम घरी पाहिल्याने व अशीच परिस्थिती समाजात असल्याने इतर महिला व मुलींना या परिस्थितीत जाण्यापासून वाचवण्यासाठी या विषयावर विचार आणि काम करण्यास सुरुवात झाली. लोकसहभाग, प्रामाणिक कार्यकर्त्यांचे सक्रिय जाळे आणि मूल्यांची चौकट ही समाजबंधची ताकद आहे.

कामाची गरज, समाजबंधचे कार्य आणि त्याचा प्रभाव:

प-पाळीचा: प्रबोधन सत्र:

भारतात दरवर्षी २३% मुली मासिक पाळी सुरु झाल्यानंतर शाळा सोडतात. तसेच समाजात याविषयी असणारा संकोच, माहितीचा अभाव, गैरसमज आणि अंधश्रद्धा यामुळे महिलांना विविध आजार होतात. म्हणून किशोरवयीन मुलगे - मुली तसेच महिलांसाठी हे संवाद सत्र घेण्यात येते. यामध्ये वयात येताना होणाऱ्या बदलांपासून पाळीचे नैसर्गिक चक्र, स्वच्छता, साधने, आहार, गैरसमज, अंधश्रद्धा यांबद्दल इत्यंभूत शास्त्रीय माहिती दिली जाते. व पाळीकडे पाहण्याचा वैज्ञानिक दृष्टीकोन विकसित केला जातो.

आतापर्यंत ७५०+ सत्रांमधून २५०००+ महिला-मुलींचे प्रबोधन केले आहे.

कापडी 'आशा पॅड' निर्मिती व वाटप:

देशात निम्म्याहून अधिक महिला पाळीत स्वच्छ माहित्य वापरत नाहीत. Plastic युक्त Pads चा त्रास होतो व अनेकांना ते परवडत ही नाहीत. महिलांचे आरोग्य, स्वच्छता, पर्यावरण यांची सांगड घालत पुनर्वापर करण्यायोग्य कापडी आशा पॅड बनवले आहे. जुन्या कपड्यांवर प्रक्रिया करून बनवलेले हे पॅड ६ ते ८ महिने वापरता येतात. दोन्ही प्रकल्पात बनलेले ४५०००+ आशा पॅड आतापर्यंत महिलांना एकदा वापरायला मोफत दिले आहेत.

आदिवासी व ग्रामीण भागात प्रशिक्षण:

बहुतांश महिलांना आर्थिक स्वातंत्र्य नसल्याने Pad विकत आणण्यासाठी इतरांवर अवलंबून रहावे लागते. महिलांनी कायमस्वरूपी हे पॅड वापरावेत यासाठी घरातल्याच कपड्यांपासून घरीच पॅड बनविण्याचे प्रशिक्षण दिले जाते. जेणेकरून स्वतः काळजी घेत त्या स्वावलंबी तर बनतीलच पण त्यातून रोजगार निर्मितीही होते. आजवर ३०००+ महिलांना असे प्रशिक्षण दिले आहे.

'प-पाळीचा' किशोरी आरोग्य पुस्तिका:

मुलींसीबत खंतीर वयात येण्याआधी याविषयी पालकांनी - शिक्षकांनी बोलायला हवं पण ते होत नाही म्हणून पाळीबद्दल शास्त्रशुद्ध माहिती आणि या विषयी वैज्ञानिक दृष्टीकोन तयार करण्यासाठी ही ३२ पानी सचित्र पुस्तिका बनली आहे. प्रत्येक किशोरीने वाचावीच अशा या पुस्तिकेची किंमत फक्त १०₹ आहे. आतापर्यंत ३५०००+ मुलींपर्यंत ही पुस्तिका पोहोचली.

भामरागडमधील सत्याचे प्रयोग:

गडचिरोली जिल्ह्यात आदिवासी समाजात 'कुर्माप्रथा' पाळली जाते. या प्रयोजनात मासिक पाळी सुरु असलेल्या महिलेला घराबाहेर 'कुर्माचर' या छोट्याशा झोपडोत रहावे लागते. साप-विंचू चावणे, आजारी पडणे, वीज-पाणी-सुविधा नसणे, टोकाची असुस्थता, जाचक दंड यामुळे महिलांचे शारीरिक आणि मानसिक आरोग्य राखले जात नाही. हे बदलण्यासाठी वर्षातून २ वेळा तिथे सत्याचे प्रयोग या आठ दिवसांय शिबिराचे आयोजन केले जाते. पहिल्या शिबिरात भामरागड तालुक्यातील १७ गावांमध्ये प्रत्येकी २ कार्यकर्त्यांनी ७ दिवस त्याच गावात राहून विविध माध्यमातून स्त्री-पुरुषांचे प्रबोधन केले. कुर्मा या विषयावर खुलेपणाने विचारमंथन घडवून आणले. ७ दिवसात लगेच कुर्माप्रथा बंद होणे अपेक्षित नाही पण बहुतांश गावात बदलाची इच्छा येत आहे. वर्षातून २ वेळा महाराष्ट्रातील ५०+ कार्यकर्ते या निवासी शिबिरात कार्यभाग घेतात.

समाजबंधचे इतर उपक्रम:

- आरोग्य संवादक Fellowship च्या माध्यमातून प्रशिक्षित केलेले ३० कार्यकर्ते आरोग्य संवादक म्हणून कार्यरत
- समग्र शिक्षा अभियान अंतर्गत आदिवासी आश्रमशाळातील बारावीच्या Healthcare विषयाच्या ७००+ विद्यार्थ्यांना २० दिवसांची Internship दिली.
- जागतिक मासिक पाळी दिवस - २८ मे निमित्त दरवर्षी Online अभियान राबवून विविध स्पर्धा, प्रबोधन कार्यक्रम
- Social Media चा प्रभावी वापर करत नवरात्रीत महिला प्रसाद प्रबोधन
- इतर संस्थांना Knowledge Partner म्हणून मासिक पाळी संवादक प्रशिक्षण
- इतर संस्थांना व बचत गटाना कापडी पॅड निर्मिती प्रशिक्षण.
- ती'चा स्वातंत्र्यलढा, ते पाच दिवस ही दोन पुस्तके महिलांच्या अनुभव कथनपर लिखाणावर प्रकाशित
- सर्वोत्तम दर्जेदार Menstrual Cup ची 'Period Cup' या नावाने निर्मिती करून सर्वात कमी किंमतीत उपलब्ध
- मासिक पाळीचे चक्र दर्शविणारे Apron, Period Cup, आशा पॅड, Red Dot Bag, कापडी पिशव्या.
- प-पाळीचा पुस्तिका माफक दरात विक्रीसाठी उपलब्ध

